

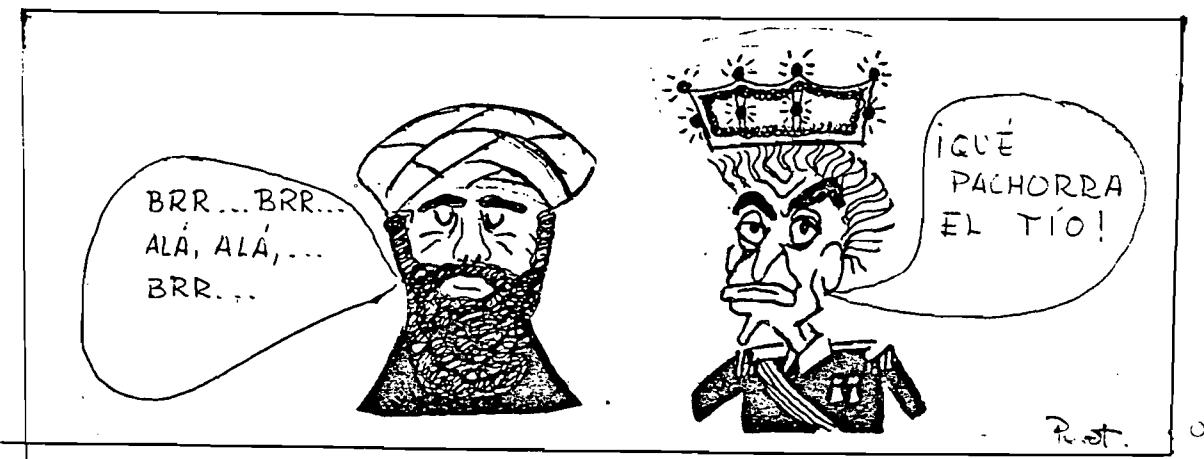
REPTÉ revista de fisiques
NUMERO SET - MARÇ DE 1979

ALSTINA 75

Segona Plana

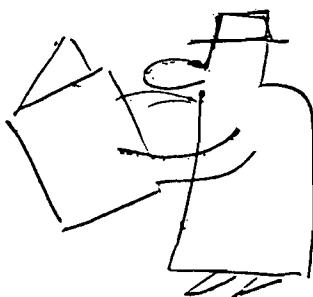
QUÈ TROBAREU AL SETÉ REpte?

UNIVERSITAT: el Dr. Pascual ens ha fet arribar l'esborrany de les conclusions de la "reunió sobre l'investigació en Física a la Universitat", que va tenir lloc a Saragossa el propassat gener (p.3) EL COMICS UNDERGROUND col.laboració de Zantiag o (p.8) ASTRONAUTICA MILITAR (3) per Juan Manuel Pérez (p.13); SOBRE LA

CERTESA (diferenciació entre els postulats matemàtics i empírics) per Pere Valls (p.16); DE LA ENTROPIA MENTAL I ALTRES CONSIDERACIONS O "EL DISCRETO DESENCANTO DE LA PROGRESIA" per Clara (p. 18); FACULTAT DARRER MOMENT: informació de com marxa la Junta de Facultat (p.21). ADAGGIO EN TRES TIEMPOS per J. Zuera (p.25)

①

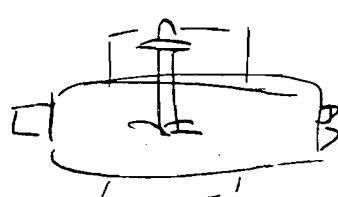
②

③

④

TRE A
COMER AL
SEU

Fucks

3

REUNION SOBRE LA INVESTIGACION EN FISICA EN LA UNIVERSIDAD

Zaragoza - Enero de 1979

El mes de gener, va tenir lloc a Saragossa una cimera de caps de Departament, de les facultats de Física d'arreu de l'Estat. Es pretenia esbrinar l'estat actual de l'investigació en Física a les universitats espanyoles. El doctor Pascual, de la nostra Facultat, hi va ser present, i ens ha fet arribar aquests documents, que creiem d'interés per a tots.

Documentos preliminares sobre los puntos de Autonomía

3a. Selección de Profesorado y 3b. Financiación de la Investigación en la Universidad.

3. Autonomía

3.a. Financiación de la investigación en la Universidad.

El proyecto de Ley contempla la investigación científica como parte de la misión de la Universidad y, por tanto, debe proveer la infraestructura técnica y de servicios necesaria para posibilitar el cumplimiento de este fin. En este sentido se considera necesaria, y se recomienda por tanto, la creación de una plantilla adecuada de personal técnico y de servicios en el propio marco Universitario. Al mismo tiempo, se propone la existencia de un sistema de financiación de la investigación, paralelo al que pueda existir en cada Universidad, a través de una Organización con las siguientes características:

i/ De nivel nacional, ii/ con una importante participación de científicos en las fases asesoras y ejecutivas de su tarea. De acuerdo con la práctica normal en países avanzados se recomienda el asesoramiento por expertos internacionales.

El citado organismo, que no mantendrá Institutos propios de investigación, tendrá las siguientes misiones:

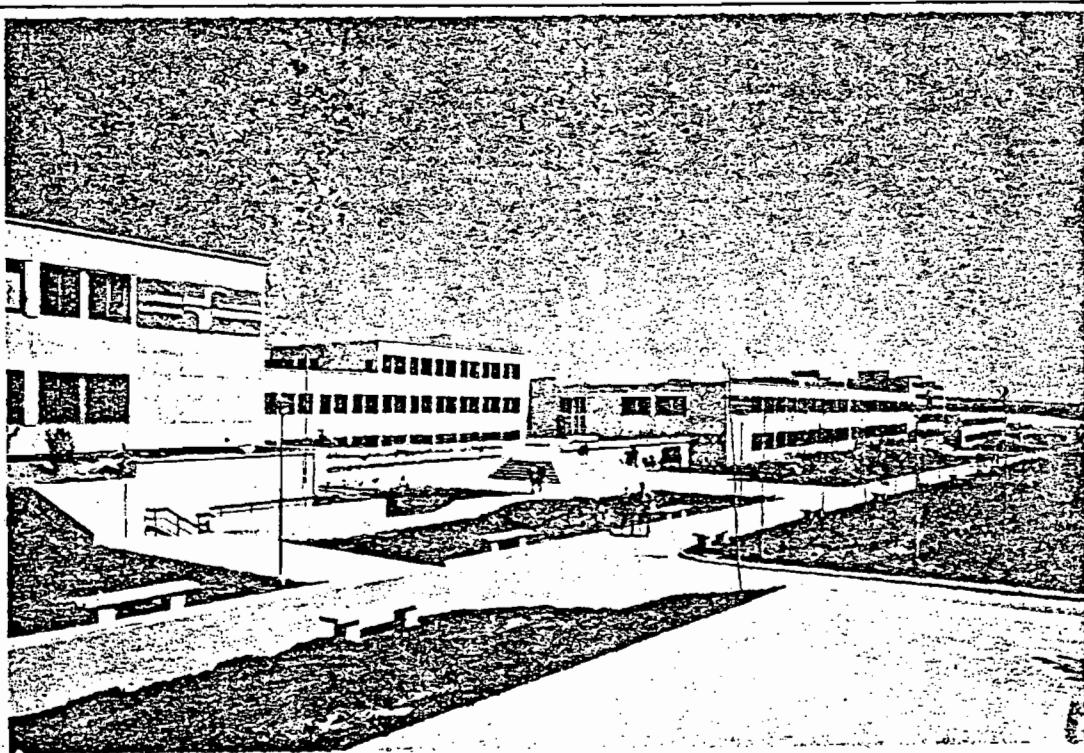
- i/ Canalizar parte de los fondos disponibles para financiar proyectos de investigación con el sólo criterio que reunan las máximas garantías de calidad.
- ii/ Destinar fondos a fomentar líneas de investigación que tengan en cuenta los intereses prioritarios de la sociedad. Entre estos intereses se encuentra el asegurar el funcionamiento regular con rendimiento óptimo de los equipos o grupos de investigación de reconocida calidad que ya existen en el país.
- iii/ Fomentar áreas de investigación en campos de interés en los que la comunidad nacional es deficitaria.

Entre las tareas iniciales de este Organismo deben citarse las siguientes

- i/ Elaborar un inventario de los recursos de investigación científica del país y estudiar los problemas de carácter general que afecten al desarrollo de dicha participación.

- ii/ De acuerdo con los resultados anteriores recomendamos procedimientos administrativos y fiscales que contribuyan a resolver los problemas que obtaculizan la aplicación eficiente de los recursos destinados a la investigación. Entre las medidas más necesarias que se recomiendan tomar con urgencia cabe destacar: Una justificación a posteriori del gasto, liberalización de los trámites de aduanas, una flexibilidad grande en la utilización de los presupuestos, posibilidad de complementos salariales del profesorado en base a su dedicación a los programas de investigación.

La existencia de organismos similares a nivel de los entes autonómicos, que se ocupan entre otros de programas de interés local, se considera también muy deseable.

La Universitat que nosaltres coneixem és "un lloc on es donen classes". "El projecte de llei contempla la investigació científica com a part de la tasca de la Universitat i, per això, ha de proporcionar la infraestructura tècnica i de serveis que cal ..."

(3)

3b. Selección del Profesorado

La selección del profesorado constituye, a nuestro entender, el punto central en la problemática de la Autonomía Universitaria y muy especialmente en lo que concierne a posibilidad de llevar a cabo una investigación de calidad en la Universidad. Solamente si una Universidad tiene posibilidad de obtener el concurso del Profesorado más adecuado a sus necesidades, será posible una utilización racional de los recursos de que dispone. Cada Universidad será responsable ante la Sociedad, mediante mecanismos adecuados de control y evaluación, del uso de esta Autonomía.

En base a esta idea central, y reconociendo que existen diferencias entre las características de distintas Facultades, en opinión de los aquí reunidos ~~que~~ algunos principios que, en cualquier caso, deben ser respetados. *que hay*

- i) Tanto el "status" oficial como los derechos y obligaciones reales de cada Profesor deben depender exclusivamente de su rango académico, sin que por ningún concepto, en base a consideraciones administrativas, pueda haber ninguna discriminación.
- ii) Cualquiera que sea el mecanismo arbitrado para la selección del Profesorado los siguientes puntos concretos nos parecen fundamentales:
  - a) Incumbe a cada Universidad la responsabilidad de la convocatoria de plazas en función de sus necesidades específicas. La convocatoria de plazas de Profesorado deberá ser siempre pública.
  - b) Las propuestas de profesorado serán realizadas por una Comisión designada por la propia Universidad, cuya composición tuviera en cuenta lo indicado en el apartado 3d. Esta comisión debería incluir necesariamente miembros de otras Universidades. Se consideraría conveniente du-

(4)

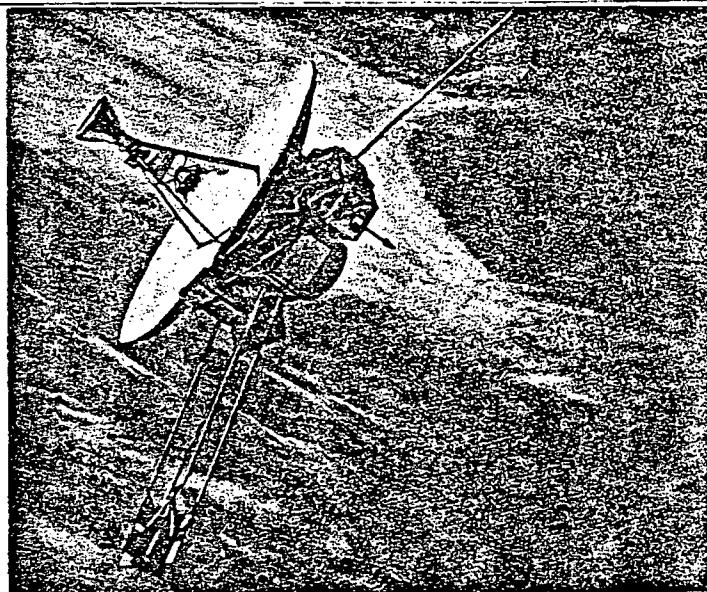
- ..... rante un periodo transitorio, la existencia de un Cómite Estatal científico que refrendara las propuestas hechas por las Universidades.
- c) Debe ser siempre posible el acceso directo a cualquier nivel de profesorado, sin que quede limitado dicho acceso por el requisito de servicios previos o pertenecientes a otro nivel anterior.
  - d) Independientemente de la Institución de que provengan los miembros de las Comisiones de Selección, éstas deberán siempre incluir un número suficiente de expertos en la materia. Dichas Comisiones deberán basar sus decisiones en un informe final razonado que deberá obligatoriamente hacerse público.
  - e) Consideremos el grave problema que puede originarse si las diferentes Universidades se nutren casi exclusivamente de personas formadas en sus propios grupos y no se lleva a cabo el deseable intercambio de ideas. Una manera de paliar este problema consistiría en exigir a las Comisiones de Selección de Profesorado que justifiquen cuidadosamente aquellos casos en los que se proponga la continuidad de las mismas personas en una determinada Universidad a lo largo de su carrera académica.
  - f) En este orden de ideas, creemos, que el actual sistema de denominación de plazas (que además conlleva un sistema lento y complicado de controles administrativos) constituyen un serio obstáculo para el funcionamiento del esquema anterior tanto para la formación de Comisiones de expertos como para la selección de candidatos en consonancia con el apartado ii.a).

En lo anterior se señalan las directrices que, en opinión unánime de los reunidos, deben guiar un sistema adecuado de selección de profesorado. Si la única alternativa posible fuera la de un sistema de habilitación de profesorado, los reunidos requerirían que tal sistema se informara en las siguientes líneas generales:

- 1) Habilitación en dos niveles de profesorado, a nivel nacional, entre

Doctores, sin limitación de plazas y mediante convocatorias periódicas.

- 2) El reconocimiento explícito de que la habilitación no confiere derecho alguno y que sólo significa un reconocimiento de la capacidad académica del habilitado.
- 3) La previsión en los dos niveles, de un procedimiento para la habilitación directa de científicos de prestigio reconocido, tanto nacionales como extranjeros. Sería aconsejable quizás excluir de algunos de los trámites de la habilitación para el nivel superior a los profesores del primer nivel.
- 4) Las Comisiones de habilitación deberán ser amplias cubriendo, un extenso espectro de especialidades.
- 5) La adscripción de los habilitados a plazas concretas en cada Universidad se llevará a cabo de acuerdo con los Estatutos de cada una de aquellas.

L'Estat Espanyol participa econòmicament en alguns projectes científics de caire internacional. Entre ells el projecte "Ariane", europeu, que pretén construir un cohèt capaç de collocar en òrbita satèlits. La reperkusió a la Universitat d'aquests fets és nul·la, les inversions quantioses que hi fa l'Estat són quasi per "prestigi" o curts interessos econòmics.

COMICS UNDERGROUND

El comics underground el podríem subtítolar el tebeo del desem-
cent, ja que d'aquí neix. Els seus orígens es troben a la civilit-
zació (?) més consumista i competitiva que hi ha a tota la galaxia.
Em refereixo, obviament, a "AmeriKKKa" (segons la grafia undergro-
und; amb les K del Ku Klux Klan). Som-hi: Ens trobem a la dècada
dels 60 als EE.UU. de Amèria en plena expansió econòmica i del con-
sumisme pel gustet de consumir, on el ciutadà americà vol canviar
de cotxe cada any, dedica el temps de lleure al seu jardí, pagant
els impostos i veient la televisió (teleadictes). Tenim tot el des-
senvolupament industrial amb tot allò que això comporta de destruc-
ció del paisatge i medi ambient. Les grans ciutats plenes de grata-
cels, les grans autopistes, les relacions entre la gent ofegades
al límit de la compra-venuda.

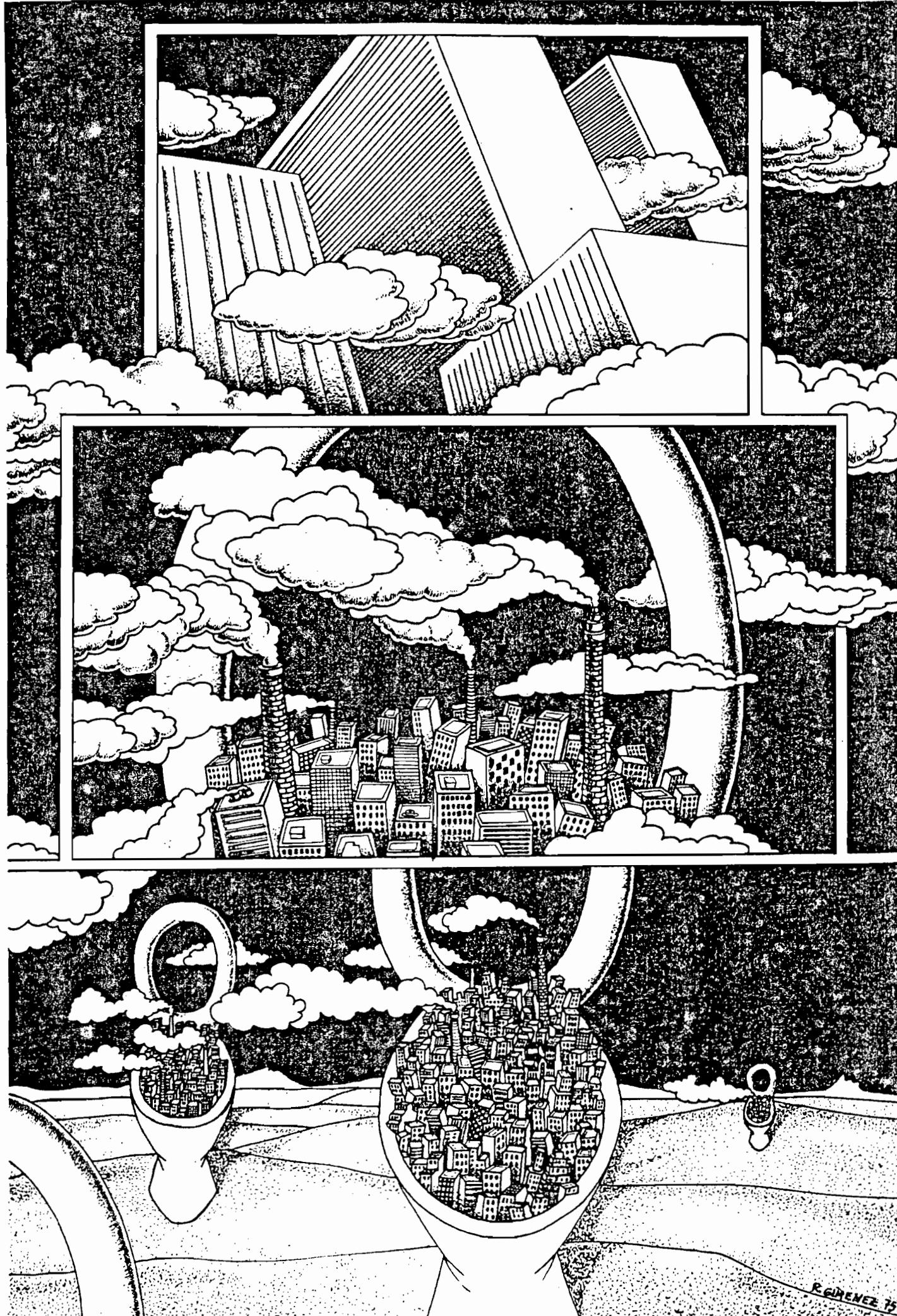
Són els temps de la guerra frida, amb el perill, a cops imminent
de guerra atòmica, amb els refugis nuclears preparats. La guerra
del Vietnam en plena força, emportant-se joves cap el front. Ambi-
ent propici per a les apologies de la llibertat i patriotisme, per
part de l'Estat, la filosofia d'aquesta època serà la de "la lli-
bertat és l'obediència a les lleis".

Això donarà com a resultat una posisió en contra d'aquest "American Way of Life" per part de filòsofs i escriptors que podran
viure al marge del sistema però vivint de les seves engrunes.

Totes aquestes coses, amb la popularització de les drogues alu-
cínogenes, donarà com a conclusió una sèrie de gent que escriuran
i dibuixaran en contra de tot el sistema, cadascú amb les seves
idees individuals, sense plantejar-se com a les altres revistes
comercials si allò agradarà o no al públic que ho rebrà. Ells ma-
teixos diràn: "no pensavem a quina gent aniria destinat, ni si
tindrien un orgasme o vomitarien; pensavem només en el nostre or-
gasme particular i el plaer de parir quelcom que t'omplís el més
possible".

Aquella gent americana participarà el festival de Woodstock, la marxa al Pentàgon, les lluites pels drets civils, al jardí del Poble a BerKeley, cremaran les targes de reclutament pel Vietnam viuran l'època de l'augment de les drogues fortes o febles: seran els "hippies". Però, poc a poc, la tolerància del sistema, serà la porta d'entrada a la societat ("modes hippies", discos de moda,...) finalment un folklore que no farà més que introduir-los a l'"Estate blishment", la marihuana tolerada, les obres del Che i de la que-
rrilla urbana il·lustrades en edicions de luxe. Avui són ciutadans "normals", integrats i consumistes, com tots. Els pocs que segueixen derivats viuen a la seva petita i poc trascendent comuna agrícola, de totes formes aquests han seguit a la lluita, malgrat que ja estava perduda.

A Europa les coses no anaven gaire bé. A Anglaterra judici al

grup de la revista OZ, amb tot l'escàndol públic que fa esgarifar al ben pensant i clàssic home anglès. A França la contracultura es converteix en la cultura de la èlite-progre-intel·lectual, com era Les Nouveaux Philosophes.

Espanya, com es deia abans, és diferent. Si en els països capdavanters de la democràcia i la llibertat (?) ja hi havia problemes al nostre país no cal dir-ho. Els corrents contracultural entren pels Pirineus, de contraband, eren "bazofia pornogràfica".

De totes formes, encara que semblava impossible, entra. Uns quants estudiant de Belles Arts venen petites revistes underground al mercat de Santa Llúcia, a Barcelona (1969). Durant uns quants mesos és la revista Fotogramas la que manté la flama amb una secció de Cultura Marginal, això és del 72 al 73, car l'empresa editora decideix tancar la secció. Una mica després apareixen dos volums de Ediciones Fundamentos que apleguen tot allò que es pot publicar dels còmics americans. Pel mateix temps, la revista Mata Ratos ~~po~~sa de director-a Tom, un joves dibuixant amb un bon equip (Joma, Ja Vives, Espanbe, Capdevila, ...). Però aquest repir dura ben poc perquè l'editorial decideix tancar per motius econòmics.

I després de la prehistòria, comença el moviment en si. Apareix El rrolló enmascarado (juny 1974) amb els germans Farriol, Nazario Mariscal, Pàmies, Roger, Guillermo, Capdevila,... Com que ningú no els volia editar, decideixen ésser ells mateixos els editors, a l'estil de les primeres publicacions underground estrangeres. Ràpidament apareix el judici típic que totes les publicacions d'aquest tipus havien tingut arreu del món, però aquest encara surt força bé per les possibilitats que hi havia al nostre país; el resultat és que la revista es podrà vendre, només, al "xiringuitos" progres. La revista té força èxit, com era d'esperar a un mercat tan necessitat. Després el mateix equip publicarà Pauperrimus i després Catalina, amb multes i prohibicions.

El mateix 1974 apareix Star, amb el jove editor Juan José Fernández, un equip que vol arribar molt lluny, tant que es passen i els primers números són un "passar de tot", hi ha una baixa qualitat que defrauda una mica al públic. Per sort, millorarà i polaritzarà els undergrounds espanyols. Les multes i prohibicions fan que Star desaparegui.

També el 1974 apareix Ajoblanco, dedicada íntegrament a la poesia i a l'èfer contracultural. Amb Pere Ribes, César Luque i Luis Racicnero. Serà la revista més elitista i més esgarrifosa que hi haurà, acabarà aquesta primera època el número cinc, a començaments del 75. Amb multes i segrestaments, arribarà al número 12, on canviará de format i perderà marginalitat, convertint-se en una revista d'alternatives i temes ecologistes.

A partir d'aquest prolífic any hi haurà un veritable esclat de revistes marginals, de les quals s'editaràn unes poques i les altres, la major part, es vendran als ambients progres, sense permisos i en un pla molt familiar. La llista és grandiosa, o si més no llarga; tenim: Cantidades, Pastel mágico, El libro tibetano de los muertos, Quomic, Diploma de honor, A Valencia, La piraña di-

INVASION

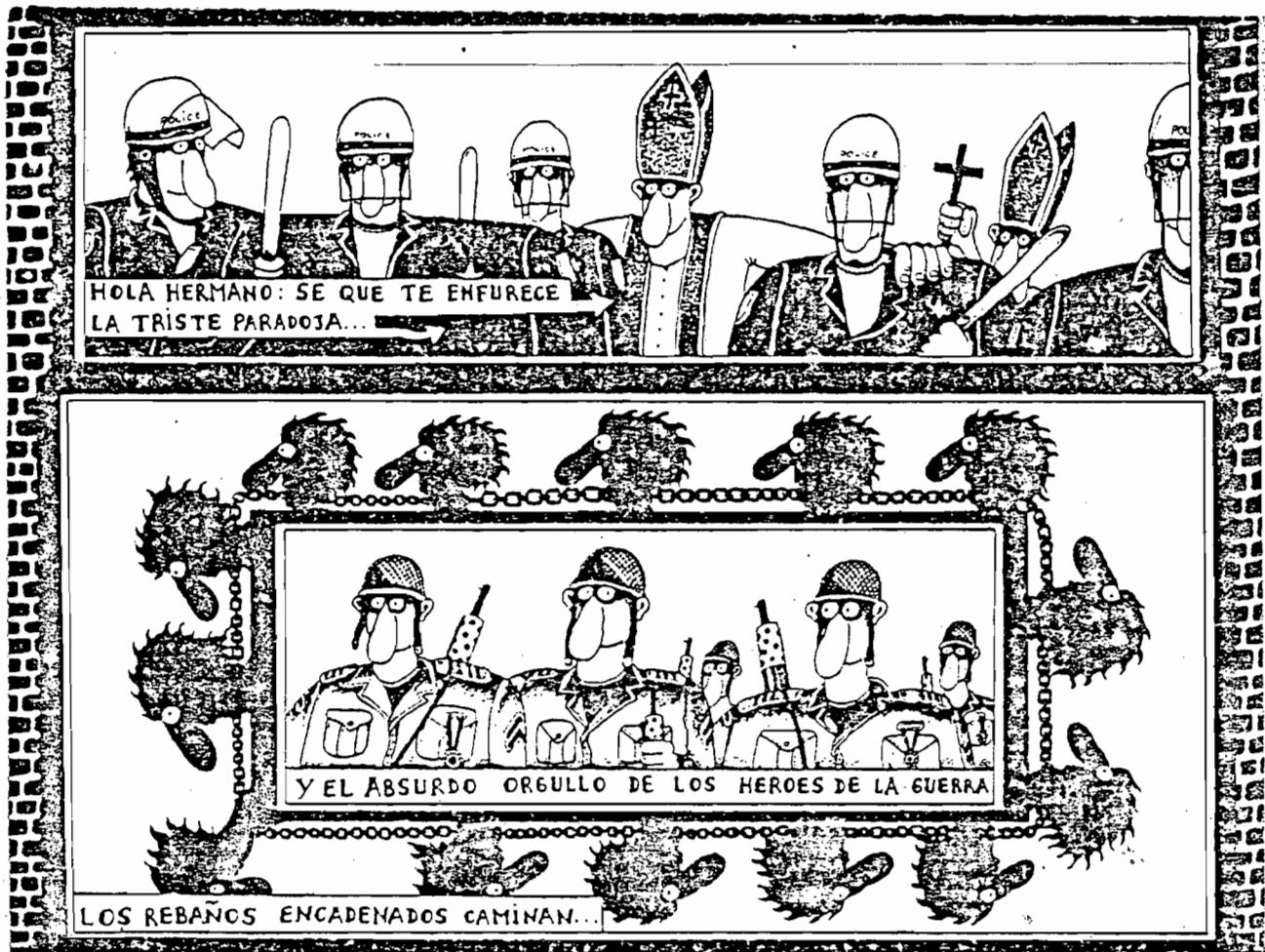
vina, Purita, Dos viatges, Carejillo vecilón, El pollo urbano,... I les dificultats segueixen i seguiran, la darrera que zonec és el segrestament de San Reprimorio del dibuixant Nazario, pels vols del gener d'enguany.

Parlar de l'estil és prou difícil, perquè són una gent molt individualista que no actua homogèniament. Hi ha gent que dibuixa molt bé i n'hi ha d'altres que no en tenen ni idea, els uns tenen contingut i una mena de trama i uns altres, si deixessim de llegir el còmics a la meitat no ens n'adonariem, Uns només dibuixaran inconseqüèncialment amb un buit de fons (el de la societat). Els únics matisos generals que hi ha són la deformació dels personatges i l'exageració dels trets, tant en el sentit de recarregament de matisos i de formes, com pel de la seva estilització. Els fàstics ho envolten tot.

La seva filosofia serà la de la merda, les ciutats plenes de clavegueres, la gent estúpida que s'aglomera per a poder viure (?), la autodestrucció de l'ésser humà. Els personatges seràn les capes marginades de la societat: els drogadictes, els homosexuals, les putas i els xulos; com la maleïda vida de cada dia convertida en infern i esclavatge, la baixesa dels plaers i les seves desviacions: sadomasoquisme, el més respectable de la família serà un exhibicionista,...

Es, en un mot, tota la filosofia de la merda, del desencant davant del progrés, de la decadència; més o menys allò que són els nostres felíços temps.

ZANTIAGO.

ASTRONAUTICA MILITAR (3)

ESPIAS SI, ARMAS NO

Aunque el tema de la Astronáutica Militar es lo suficientemente amplio como para permitir escribir un grueso volumen, existen dos elementos que son imprescindibles a la hora de contemplar un cuadro representativo de la misma (aunque sea forzosamente un cuadro de pocas pinceladas).

Así, junto a los satélites de reconocimiento fotográfico y teledetección (REPTE, 22 nov 1978) y las bombas orbitales (REPTE, 7 feb 1979), los satélites antisatélites y la red de seguimiento y escucha, constituyen dos significadas facetas de esta actividad espacial.

Satélites de interceptación

Como su nombre indica, están destinados a destruir a los satélites enemigos, bien sea mediante una colisión directa, bien mediante disparos de armas más o menos convencionales.

De este modo, una vez detectado un satélite enemigo sospechoso de ser portador de material bélico (léase bombas nucleares), o de ser un satélite espía, puede acercársele, mediante los cambios de órbita necesarios, el satélite interceptor hasta colocarlo "a tiro".

Aunque en este terreno parece que los soviéticos llevan una determinada ventaja (que los expertos del Pentágono empiezan a considerar alarmante), hemos de constatar, una vez más, que los experimentos se producen por duplicado.

La existencia de los satélites antisatélites pone de manifiesto la necesidad de dotar de fuertes blindajes y protecciones a los satélites militares, en especial en lo que se refiere a sus fuentes de alimentación (descartando el uso de las vulnerables células solares) y sus sistemas de comunicación con Tierra.

Aunque como arma defensiva, puede tener una mayor justificación ética, no podemos olvidar que su desarrollo y perfeccionamiento vulnera los tratados internacionales y poco puede contribuir a la distensión sobre nuestras cabezas.

La vigilancia del cielo

Algunos satélites, pues, son unos ingenios inquietantes. Unos son espías. Otros pueden llevar bombas. Por consiguiente, hay que desconfiar de ellos, vigilarlos e identificarlos. Por ahora, no todos los países pueden permitirse el lujo de seguir todo lo que pasa por encima de su territorio. Soviéticos y norteamericanos consideran, sin embargo, que eso forma parte esencial de su sistema de defensa.

El cerebro de la vigilancia aérea y espacial del continente americano está protegido por una montaña de granito en Colorado. Bajo 400 metros de roca, en las entrañas de los montes Cheyenne, se halla instalado el NORAD (North American Air Defense Command).

Desde ese complejo subterráneo, fuera del alcance de todo sabotaje, al abrigo de un bombardeo atómico, los EEUU organizarían su defensa en caso de ataque por medio de misiles intercontinentales. Con todo, no es un lugar secreto: a lo largo de la autopista 115, amplios carteles anuncian cómo llegar a él. Tras una carretera de 5 km y una vez exhibido el correspondiente pase, puede tomarse el túnel que se hunde bajo la montaña y desemboca, 500 metros más adelante, en las puertas de 26 toneladas encajadas en la roca. Trabajando como esclusas de un canal, se abren una a continuación de otra. Tras ellas cinco hectáreas de galerías, almacenes

y salas llenas de aparatos electrónicos. Más de 1500 personas viven allí.

Lo esencial del centro está instalado en once edificios de paredes de hormigón y de acero, que no tocan la montaña y están conectados entre sí por unos pasillos flexibles, a fin de resistir un ataque atómico.

Los muros de acero están concebidos para detener los efectos electromagnéticos de una explosión nuclear, que tendría consecuencias desastrosas sobre los equipos del NORAD y sobre las memorias de las computadoras. Desde luego, el complejo puede resistir también los temblores de tierra. Todos los edificios están situados sobre un millar de enormes muelles de acero, de 8 cm de espesor, cada uno de los cuales pesa media tonelada. Asociados a unos sistemas de absorción de los choques, esos muelles amortiguan todos los efectos de una explosión o un seísmo.

En el interior de los edificios se encuentra todo lo que es necesario para la existencia cotidiana de los 1500 habitantes de la base subterránea: restaurante, hospital, central eléctrica, etc. En caso de emergencia el complejo puede vivir completamente aislado del exterior durante un mes. Desde luego, un sistema de filtros asegura la llegada de un aire respirable, aun en el caso de que caiga una bomba atómica en los alrededores. Y lo mismo puede decirse en lo que respecta al suministro de agua.

Desde el fondo de monte Cheyenne, el estado mayor norteamericano dirige los radares de las fronteras y estaciones avanzadas, los aeródromos y bases de misiles y todos los sistemas de observación y alerta. Catorce computadoras de gran velocidad recogen y analizan permanentemente informaciones, cifradas o no, transmitidas por los submarinos de patrulla; los bombarderos; los satélites espías; la DEWLINE es decir, los radares de alerta avanzada establecidos sobre una línea que va desde las islas Aleutianas hasta Groenlandia; los radares del BMEWS (Ballistic Missile Early Warning System) que pueden detectar un misil a 5000 km de distancia dando así la alarma con una anticipación de 15 minutos; y de la red SPADATS (Space Detection and Tracking System) que con sede en Dahlgreen (Virginia) centraliza la información sobre todos los objetos que sobrevuelan el hemisferio americano.

Por otra parte, las memorias de las computadoras han registrado la máxima cantidad de información sobre las armas, los aviones y los cohetes adversarios eventuales. Y todo ese complicado sistema funciona "en tiempo real", es decir, instantáneamente.

Un circuito interno de televisión de veinte canales permite repartir la información tratada por las computadoras hacia el puesto de control, donde puede visualizarse sobre unas grandes pantallas.

Con un gesto, el responsable de la seguridad del continente americano puede disponer de una perspectiva global de la situación estratégica en la que aparecen submarinos, buques, aviones y satélites. Todo este complejo sistema, que parece extraído del mundo de la ciencia-ficción, es un auténtico archivo de todo lo que orbita la Tierra y colabora muy eficazmente con el mundo civil como fuente de información segura y precisa.

La anécdota del séptimo perno francés, nos da una idea de hasta qué punto la técnica de seguimiento espacial está refinada hoy día.

Poco después del lanzamiento del satélite francés D-I, un representante norteamericano le comentaba a un técnico francés "¿Se ha dado cuenta de que alrededor de su satélite giran siete pequeños objetos?". En Francia los responsables del proyecto, comprobaron que unos "embalajes" giraban en torno al D-I. Pero, por mucho que contaron y volvieron a contar, sólo encontraron seis. "Lo siento -dijo el norteamericano-. Hay siete". Los técnicos franceses acabaron por comprender que a raíz de la eyeccción de una envoltura protectora había saltado un perno explosivo. A 400 kilómetros de altura, aquel perno no había escapado a los radares norteamericanos.

Conclusiones

Recapitulando sobre lo expuesto en estos tres artículos, apreciamos

que la Astronáutica Militar tiende a desarrollarse en dos campos claramente diferenciados.

Por un lado, aprovecha las inmensas posibilidades que ofrece el espacio para obtener información del enemigo, y por otro, amenaza con extender al espacio todo un conjunto de armas que nunca debieran haber salido de la mente humana.

Nuestra valoración final es clara.

Todo lo que de una u otra manera comporte o posibilite la instalación de armamento en órbita, ahora o en un determinado momento de tensión internacional, repugna el espíritu de la verdadera Astronáutica.

Respecto al espionaje, es preciso aceptar que mientras las condiciones internacionales no varíen, su existencia reporta claras contribuciones a la Paz mundial. Naturalmente, es preciso trabajar colectivamente para que cuanto antes sea innecesario, alcanzando una paz más auténtica que la derivada de un simple equilibrio del terror. Esto puede sonar a idealismo, pero lo que si que es bien cierto es que todos viajamos en una misma nave espacial llamada Tierra, y !es la única que tenemos!. De ahí el título: Espías sí, Armas no.

Juan Manuel Pérez
3º Mañ., Miembro de la Agrup. Astronáutica Española

VIII SEMANA ASTRONAUTICA NACIONAL

La semana del 5 al 9 del pasado mes de febrero, tuvo lugar con gran brillantez la VIII Semana Astronáutica.

En estas breves líneas quiero dejar constancia de la misma pues, aunque sus sesiones científicas se celebraron en la planta 7 de nuestra propia Facultad, ha pasado desapercibida para cierta parte de las personas que "vivimos" en la Casa.

Fueron presentadas 31 ponencias, abarcando campos tan distintos como el Derecho Espacial, los motores cohete, las telecomunicaciones, la electrónica, el diseño de satélites, la medicina espacial, la geodesia por satélite, el seguimiento de sondas interplanetarias, la astrodinámica, el cálculo orbital por microcomputadoras, la actividad astronáutica actual, el desarrollo de telescopios en órbita, etc.

Su enumeración y la participación de entidades como la C.E.T.E. (Cátedra Especial de Tecnología Espacial), La Universidad Politécnica (a través de las Escuelas Superiores de Ingenieros Industriales de Barcelona y Tarrasa, y la de Ingenieros de Telecomunicaciones), La Real Academia de Medicina, La Academia de Ciencias Médicas, el Departamento Espacial de SENER S.A., y el Departamento de Física de la Tierra y del Cosmos; dan una idea del interés que despertó su desarrollo.

La apertura de la Semana a cargo de d. Alvaro Azcárraga con el sugestivo tema: "La industrialización del espacio próximo: el reto de fin de siglo"; y la clausura (con la entrega del Premio Maríal a Régis Courtin) tuvieron lugar en la sala de actos de la Caja de Ahorros y Monte de Piedad de Barcelona.

Para todos aquellos que se la perdieron y estén interesados en el tema, diremos que la Agrupación Astronáutica Española, organizadora de la misma, está en curso de editar un boletín-resumen y el conjunto de trabajos y ponencias.

ON ÉS LA CERTESA?

Són tota una pila, els pensadors que han fet mèrits cercant una clau que els hi donés la "visió certa" de les coses. Les seves intel.lèquies, plasmades molts cops en rotundes afirmacions -moltes vegades recorben aquells que es fan a les inscripcions funeràries-, si les analitzem, perdent el "respecte" per qui les va dir, ens fan riure. Siguem sincers.

I si tots han acavat protegint-se en l'aparent certesa d'alguna ciència, ho han fet amb la Matemàtica. Què és el que dóna el caràcter de certesa a la Matemàtica? La certesa de la Matemàtica esdevé el mètode pel qual s'estableix: consisteix en demostrar tota nova proposició en funció de les anteriorment establertes. Però aquesta regressió ens duria a l'infinít, i ens veiem obligats a acceptar, o imposar, uns axiomes. Un exemple clar el tenim en la Geometria: la Geometria clàssica està basada en els axiomes d'Euclides (o postulats), però aquests han resultat insuficients per a desenrotillar teoremes de la Geometria Euclidea, i avui existeixen varis blocs axiomàtics (que complementen o supleixen als d'Euclides) que permeten deduir aquests teoremes. Un dels blocs més relacionats amb els inicials postulats d'Euclides és el de Hilbert.

Un cop ens hem decidit per quins postulats, o axiomes, prenem, qualsevol proposició de la teoria haurà d'inferir-se totalment d'aquells. El fet de "tirar mà" de la intuició és quelcom només útil com ajut, però en absolut és lícit. I ús inadequat d'aquesta facultat en fem tots. Així "si A, B i C són punts situats sobre una mateixa recta, si B està entre A i C, llavors B està entre Ci A", és un teorema que no es pot demostrar, lícitament, a partir dels axiomes d'Euclides. Per a incloure coses com aquesta a la Geometria Euclidea, cal introduir un bloc axiomàtic adicional: els postulats d'ordre. El propi Euclides, en els seus Elements, fa deduccions incorrectes, dut per la intuició. Així, la proposició "els triangles que coincideixen en dos costats i l'angle comprès són congruents", no és demostrable a partir dels seus postulats -a la demostració fa servir conceptes com translació i superposició, no deduïbles dels seus postulats-, Hilbert, per exemple, inclou aquest teorema com a postulat bàsic (inclou implícitament part d'ell).

Això porta a que els teoremes matemàtics tinguin un caràcter peculiar: el teorema només posa de manifest uns fets que ja eren inclosos a les premises contingudes a la hipòtesi. Segons Hempel: "Una certesa matemàtica és irrefutablement certa perquè no té contingut empíric o fàctic". Els teoremes, en pur sentit lòtic, són analítics, respecte al contingut de les premises.

De fet la certesa, tal com la imaginaven els filòsofs que vivien d'esqueses a la finestra, no existeix. Cal elevar les característiques més generals de la contingència a axiomes i a partir d'ells, lògicament (i la lògica és part de la pròpia contingència), cercar expressions adients per a descriure el món físic. I la certesa depén sempre de l'experiment que manca per fer.

No obstant, la geometria pura esbrina camps totalment apartats dels conceptes habituals, on la certesa, que és funció del procés lògic -correcte o no- que hem seguit des dels axiomes, no té res a veure amb la certesa de quan parlem d'una ciència empírica. La certesa matemàtica no depén de la certesa dels axiomes, que són fixats com les regles bàsiques d'un joc d'escacs, mentre que la certesa empírica depén de la nostra qualitat d'observadors de la Natura. En aquest aspecte els axiomes empírics poden ser falsos o simplement locals, cas de la Mecànica clàssica.

I és molts cops, quan cal ampliar els camps dels axiomes empírics, que prenen raó física axiomes no empírics; com ara el cas del sistema abstracte de Riemann que és usat per Einstein per a tractar l'estrucció de l'espai a la teoria general.

PERE VALLS

DE TOT UN XIC : ON HI TENEN CABUDA TOTS ELS NOSTRES COMUNICATS: DIPONIU-LOS A LA "BÚSTIA"

MUSICA Es celebra, organitzat per Joventuts Musicals, el II cicle de concerts al carrer de Montcada. Pel proper mes d'abril us recomanem: dia 10 al museu Rocamora el "Duo Ramos-Ferrer" amb obres de Francoeur, Beethoven, Faure, Debussy i Falla; i el 26 a la Galeria Maeght el mateix duo amb obres de Mozart, Stravinski, Guinjoan i Ravel.

ESPLAI Ens cal un monitor per a engegar un grup de nens de 7 a 10 anys. Caldria que tinguis un xic d'experiència o almenys d'idees per a fer coses amb els nens. Si t'interessa t'esperem al local de l'Associació de Veïns del Polígon Canyelles (bus 47 i 31) qualsevol dissapte de dos quarts de sis a vuit.

CINEMA El cinema-club J.C. (Diagonal 424) enceta el dia 23 un cicle sobre l'Espanya del 36 amb els films:

23.- ¿Porqué perdimos la Guerra? de Galindo i Santillán

30 i 31.- La vella memòria, de Camino.

Les projeccions tenen lloc a les 22.15, excepte la del dia 31 que està prevista per a les 6 de la tercera.

Esperem que ens comuniqueu tots aquells actes, ocupacions, etc., que creieu poden interesar a tots. Podeu fer-ho mitjançant la "bústia" (!!) que és a la Planta Baixa, davant de l'escala.

O "EL DISCRETO DESENCANTO DE LA PROGRESIA"

Llegint que als propers dies 9, 10 i 11 de març tindrà lloc ací a Barcelona la pròxima trobada del Concili de Joves amb el germà Roger de la Comunitat de Taizé (trobada que probablement ja haurà sigut quan llegiu això), m'han vingut al cap una sèrie de consideracions.

Es un fet que si alguna característica tenen aquests tems que ens ha tocitat de viure és el desencantament, la manca d'il·lusions (individuels i col·lectives) de la gent en general i de nosaltres els joves en particular. Desencantament al nivell d'ideals concrets polítics, ètics, socials, etc. La gent es troba com a perduda, desorientada, sense viure un nord a la seva vida que veritablement la motivi. Desillusió i, com a conseqüència, claudicament.

Era ahir mateix que ens semolava que sí, que podríem canviar el món. Que demunt de les runes d'aquesta civilització en decadència podríem construir una societat basada en la cooperació i no pas en la competència, en la que l'amor, el respecte i la llibertat fossin llei de vida i en la que no hi haguessi ni discriminació ni diferències. Sorgiríem en una nova humanitat en la que les estructures no ofeguessin a la persona 'sino que estinguessin al seu servei, en la que la gent fos feliç i no tingués por a començar aquesta felicitat.

Volem l'actual model de societat i totes les seves contradiccions: consumisme, desigualtat, recerca del benefici, guerres, segregació de les minories marginades, expressió ecològica, fronteres ..., manca d'amor en una paraula. I lluitarem contra tot això, ens rebel·larem contra la injustícia, ens sentirem protagonistes de la Revolució. Parlaríem de la nova humanitat, del canvi a la era d'acuari, d'un món en pau, ens sentirem solidaris de tots els marginats.

Era ahir mateix, i sembla que va ser fa segles. Sovint en preguntó que s'en havia fet d'aquelles il·lusions: mai francesos, estiu de l'amor, sofia hippie, on són?

El jovent d'ahir diu "passa d'e tot", és la consma, és la mòr, passa

d'ideals, passa de radicalitat, passa de política, passa de solidaritat, passa de motivacions que donguin sentit a la seva vida. El Sistema és intel.ligent i té una capacitat de supervivència i d'assimilació fabulosa. Ha fomentat l'individualisme i sembla que s'en ha sortit bé, la joventut ha caigut en la trampa: les modes "qué grande ser joven", el fenòmen Travolta, el punk i la música "disco", i lo que s'ens tira ara al damunt: Superman, el mite del supermascle. La mateixa música rock, que va començar com un crit de rebeldia i d'inconformisme, ha sigut integrada en la seva major part en el Sistema i avui no és ni rebeldia ni rés, pur show-bussiness.

Que la joventut té energia i ideals? Fem que gasti les energies a les discoteques, robem-li els ideals i donem-li d'altres que no ens siguin perilllosos. Adulterem-li les il.lusions de manera que el Sistema es faci més poderós. I la conseqüència és que a la generalitat del jovent li manquen motivacions i il.lusions per a viure (quin greu em sap parlar de jovent com una entelèquia totalment estranya a la meva substància!).

Ei, tronco. Pasa de todo baby, libérate. Enróllate bien y no te comas el coco, pasa de neurás tío.

Et diran: lo ideal és intentar passar-s'ho lo millor possible i no trenar-se la closca amb idees rares ni somniar impossibles, sinò acabaràs amargant-te la existència. I d'aquesta manera es venen: es refugien en la resignació i claudiquen. D'altres sucumbiran al descoratjament que dóna l'ofegament i la impotència: es suicidaran o s'abandonaran a la droga per a intentar defugir la seva realitat, com a escapisme. Per fi, d'altres es deixaran endur per la violència dels desesperats.

Claudicament, impotència, escapisme, nihilisme, passotisme... I n'hi ha que d'aixó en diuen ser anarquista (si Durruti i d'altres llibertaris aixequessin el cap...). Inclús podem observar com en un cert sector de la joventut tornen estils de pensament que ja creiem totalment superats: la joventut torna a ser masclista, maniqueista, consumista, feixista (sí, feixista, no ho sabieu? és el dernier crit).

I malgrat totes aquestes consideracions (pura constatació d'una realitat) voldria dir-vos que sóc optimista. Que'm sembla possible ací i ara tenir

un projecte ètic que cregui en la persona, que la utopia no és pas irreallitzable. Em rebel-lo contra la apatia de tanta gent i no puc ni vull deixar-me vèncer pel desànim.

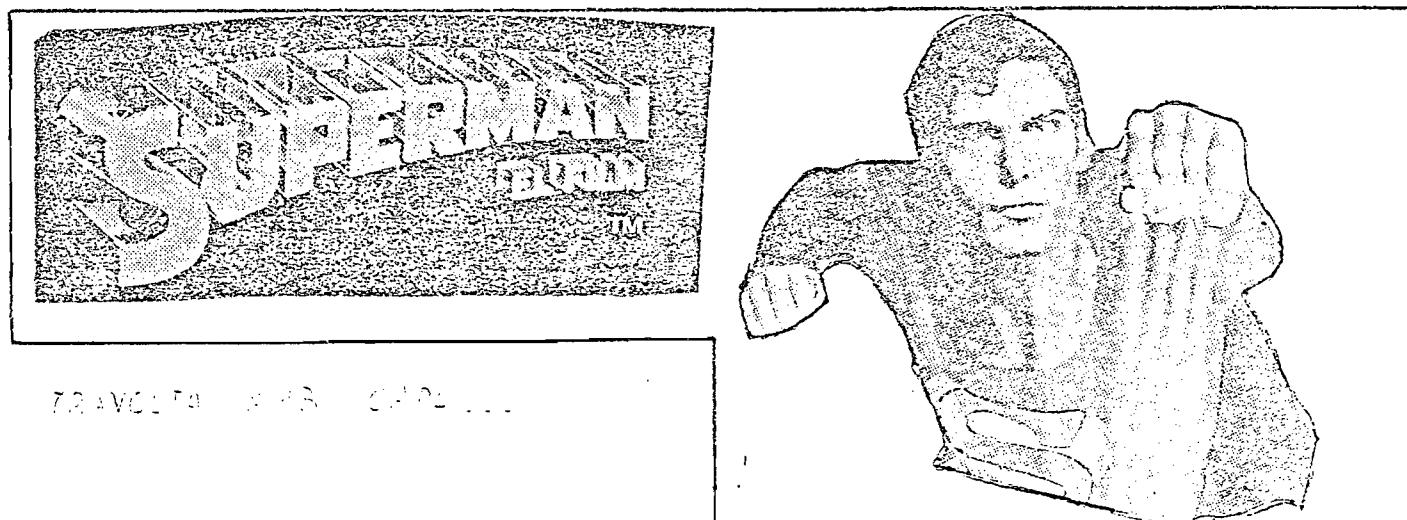
No no desitjo fer proselitisme ni erigir-me en apòstol d'una crida per a mantenir viva la flama de la Revolució. Seria massa pedant per la meva part. Tan sols ~~eu~~ vull dir-vos que no'm sento desencoratjada i que encara no han pogut robar-me les il·lusions més íntimes de que els nostres somnis són possibles. Per a mí hi han experiències que són signes d'esperança enmig de les tenebres: el somriure de la persona estimada, la bellesa de la obra de Telleman que estic escoltant de mentres escrio això, la mirada d'un infant i fins i tot el saborejar una taronja em parlen de que la vida té sentit.

Estic convencuda de que la grandesa de la existència es palpa especialment en aquests petits detalls, en aquestes efímeres pinzellades de color que anem trobant al llarg del nostre camí.

Lo més segur que en la vostra vida haureu conegit a algúna persona transparent i il·luminada que us haurà frapat pel seu estil de vida. Per altra banda la nova empenta que està prenent el moviment comunal que després de l'esportisme i fracàs de molts dels primers intents torna ara amb més maduresa i conscienciació dels seus membres.

Totes aquestes coses em parlen de que la vida sí té un sentit i em fan sentir inassequible a la desil·lusió. Totes aquestes coses i la seguretat que tinc de que cada tomb que passem de tot i ens deixem vèncer pel desencantament, el Sistema s'enforteix.

CLARA.

FACULTAT.: Resum del tractat a les darreres Junes de Facultat

Va ser el dijous dia 12 de febrer a les 5 de la tarda, quan els membres de la Junta de Facultat, ocuparem les cadires darrera la taula rodona. Aquesta quedà com una data significativa, doncs els alumnes ferem ús de la nostra representativitat dins la junta, després de 2 ó 3 anys de no atansar-ens hi.

En un principi no els hi agradà l'idea de que fossim 7 els que hi anessim (teoricament debiem ser 10, però els grups de tarda encara no havien fet les pertinents votacions per tal d'escol·lir el seu representant), doncs com tots sabem aquest nombre no correspon al assignat per la Junta de Facultat com a representació de l'estament estudiantil, però l'incidència quedà desseguida solventada.

És important remarcar que aquesta sessió fou presidida pels seixors Rector i Vicerrector. ¿ Perquè aquesta visita tant sobtada? , No ens alarmem, únicament, ens assenyala el Senyor Rector el seu interès en recorre les diferents Junes de Facultat que es trobin al seu abast, per tal de poder coneixer de més a prop els problemes en que nosaltres ens podem trobar embolicats.

Se li agrai la seva presència i comença la sessió fent lectura, el secretari "Senyor Navarro Veguillas" l'acta de l'anterior, a la qual no s'hi posà cap contrapunt.

Bé, doncs anem a estudiar els punts del dia:

1. Biblioteca
2. Coordinadors
3. Dedicació a la docència
4. Introducció de noves assignatures
5. Nombrament d'un catedràtic en caràcter excepcional

1. BIBLIOTECA

A tots ens interessa com s'ha desenvolupat aquest problema en que ens hem trobat sotmesos ja fa uns quants de mesos.

El Senyor Rector ja estava enterat de la situació, doncs l'havíem posat al corrent els representants de curs aqueell mateix matí al'anar a fer-li una visita al rectorat. També ho havien fet, i pel que es veu amb molta insistència el Degà i el doctor Pascual.

En quen a la situació pel matí, el Senyor Rector proposà que se'n cuidés quelcom auxiliar de la Facultat, a lo que va respondre el Doctor Pascual dient que ja ens trobavem proufaltats d'aquest personal.

Però, en quant a obrir la biblioteca per la tarda, això suposaria una altra bibliotecaria a la Facultat, lo qual nosaltres no podem solvenir, té que passar a mans de la "Comissió Mixta" (1 gerent, 4 membres de l'equip rectoral, 4 BND) i per tant els tramets a seguir no resullen del tot sengills.

Mentre tant, el Doctor Pascual suggerí l'idea de que fossim els mateixos alumnes, amb una remuneració adequada, els que ens cuidessim de la mateixa.

Aquesta proposta ha sigut la que s'ha tirat endavant.

2. COORDINADORS

S'efectuaren els següents nomenaments:

- 1er Curs- Doctora Català
- 2^{on} Curs- Vaguens
- 3er Curs- Doctor Pascual
- 4^{art} Curs- Molina
- 5e Curs- Parellada

3. DEDICACIÓ A LA DOCÈNCIA

S'insistí per part de quasi bé tots els professors, al tractar aquesta qüestió, que la seva dedicació actual a la docència resultava excessiva. "És una aberració, doncs comptant les hores de classeii les de preparació de les mateixes, no ens queda pas de temps per a investigar"; aquestes foren les paraules per part dels professors.

Cal notar que en aquest problema s'hi traben sobretot els PNN.

Es demanà doncs, que es tingüés en compte això. Pensem que a l'hora d'observar el nivell a que es troba una Facultat ho farán en base al grau d'investigació, no de docència.

Com a nota a remarcar, s'avingué que cada professor posaria al retol de la seva planta les hores de permanència dins la Facultat, hores de dedicació, horaris de consulta,...

4. NOVES ASSIGNATURES

Es parla també de l'interès que oferia per part d'alguns alumnes i també d'alguns professors, l'inclusió en el 2° cicle l'assignatura Estat Solid II.

Es considera una matèria prou important, com per a treuren una altra menys popular en cas de que les despeses ens fessin anar de cap.

Com a tal, i creient que el Ministeri no hi posarà dificultats de cap mena, s'arribà a l'acord de que en l'ènigme assolirà les dues matèries: Estat Solid I, i Estat Solid II.

Un alumne de 4^{art} curs, aixecà el bras per tal de preguntar per l'assignatura de "Geofísica Aplicada", en la qual estava interessat, però, tot i sent una matèria que es troba dins el programa, no es considerava com a tal. I el Degà assentí, dient que es tindria en compte per un altre any aquesta suggerència en cas de que hi haigi un mínim d'assistència.

5. NOMENAMENT D'UN CATEDRATIC EN CARACTER EXCEPCIONAL A LA UNIVERSITAT AUTONOMA DE MADRID.

La universitat autònoma de Madrid, ens posa en coneixement aquesta proposta, perquè enalitzessim les diferents Júntes de Facultat.

Fou en aquesta discussió, quan començà el Schow Garrido:

No estava d'acord amb tots els demés quan deiem que si realment volem l'autonomia universitària, això duia implicit el que cada Facultat pogués administrar-se al seu criteri. Si ells creuen convenient el nomenament d'aquest senyor, i perquè ens hi hem d'oposar ?, i Qui sóm per a poder tallar el camí d'aquest senyor ?.

Però el Senyor Garrido, no entrava en aquestes discussions. Estava capficit en el llibre de lleis que tenia en el seu davant, A més, segons ell, el currículum d'aquell senyor, no era, ~~el~~ suficient, b6,

per a nomenar-ho "Catedratic en carater excepcional".

Un cop superat aquest contratemps, es va dur a terme una votació, de la que en sortirem satisfactoriament.

¿ PARITAT ?

Aquest és el punt, que ens portà als alumnes a la Junta de Facultat. Resultà clara la manifestació del Senyor Rector, al demanar una participació més gran per part dels diferents estaments (es quedà parat de la poca gent que erem).

"Cada Facultat modifica la composició de la Junta al seu aire, segons li convé, aprofitant aquests moments que tenim de transició. ¿Perque no ho podem fer nosaltres?". Aquestes foren paraules pronunciades pel Rector Badia i Margarit.

Aprofitant aquesta ocasió, els alumnes demanarem una sessió per tal de debatre aquest tema. D'aquesta manera es quedà, que en la l'sessió ordinaria, i com a primer punt en l'ordre del dia hi hauria l'estudi de la composició de la Junta de Facultat.

Esperem conseguir quelcom.

20- FEBRER (5 hores de la tarda) SESSIÓ EXTRAORDINÀRIA

Es convocà en aquest dia, per tal d'examinar el document enviat pel "Vicerrectorat de Planificació d'Estudis" sobre l'Estatut de l'Estudiant. Tema que no està pas faltat d'interés, doncs ens recau directament a nosaltres.

ORDRE DEL DIA

1. Probes d'entrada a l'Universitat.
2. Ingrés majors de 25 anys
3. Estudiants de vespre
4. Nombre de convocatories
5. Exàmens de febrer
6. Règim de becris

l. Després de molt debat sobre aquest tema, i analitzant molt bé la situació en que ens trobariem en cas de que la nostra Facultat digués no a aquestes probes (per exemple una possible invasió causada pels no admesos en altres Facultats), de la mateixa manera que estudiant a fons el cas en que es poden trobar les Facultats que no poden admetre tots els alumnes que es volen matricular degut a la quantitat tant nombrosa dels mateixos, i per tant arribant a un possible deteriorament en l'ensenyament; es proposà a votació:

No s'autoritza fer proves en cap Facultat-	11
S'autoritza a quina ho desitgi-	2
Abstencions-	5

Queda majoritàriament la 1ª proposta, ara bé, nosaltres ens reservem el dret de que en cas de molta conveniència (una possible invasió, difícil de solventar), fer les proves pertinents.

2. Que cada Facultat posi el nivell convenient. Això fou lo que es va concretar.

Nosaltres en aquest punt no hi tenim problema. Son poquissims els cassos en que ens trobem.

3. S'Accepta. Però, sempre i quan es doni i el mateix programa de carrera tant pel dia com pel vespre. En cas contrari que es conce-deixin titols especials.

4. Al'arribar a aquesta qüestió, s'analitzà els problemes que reporten els examens.

Va sortir la sugerència de que lo millor fora crear un Comité d'Examinadors, amb lo qual s'aconseguiria una major qualitat en l'ensenyament, igualtat de condicions per a tots els estudiants, i això reportaria també, que tots els professors s'atinguessin a un mateix programa d'assignatura.

Al referirnos a les convocatories, sortí l'idea d'en Pascual de fer un primer curs Selectiu, més fort que l'establert fins ara, en el que hi hagués un nombre molt limitat de convocatories; un cop passat aquest curs, pels demés, convocatories al-limitades.

Amb això intervingué la Dra. Català, per ella, un noi al'entrar per primera vegada aquí la Facultat, ja li suposa un canvi prou gros, i ja porta prou desorientació com per considerar que no se li pot tallar tant de cop la carrera.

Es posà a votació:

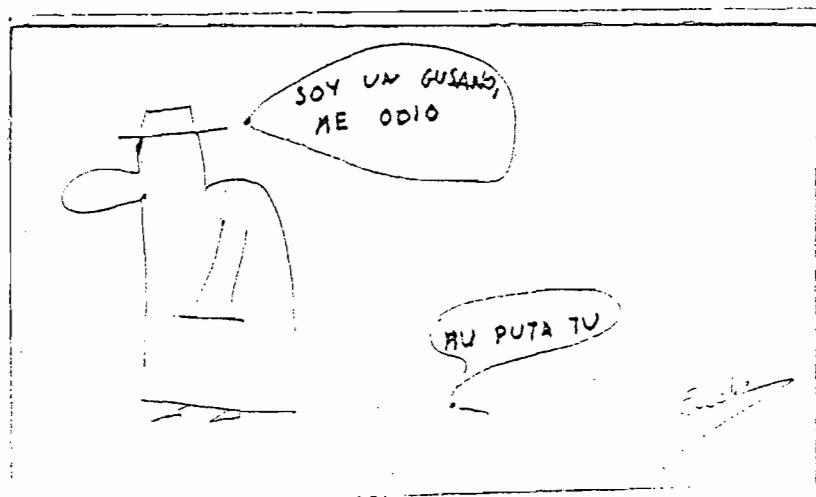
Limitació de convocatories:	6
No a la limitació:	8
Abstencions:	2

Ha estat prou igualada, com per a estudiar-ho més a fons.

5. Un cop s'haigui estudiat el punt anterior, es podrà parlar de la possibilitat o no de fer exams de febrer.

6. Es proposa una descentralització. Passar a gestionar-ho cada Facultat.

CARMÉ

NO DEIXEU DE LLEGIR EL

"REpte"

La revista que instrueix tot informant, obra la casa als seus fills i combat el mal de Pott. Destaquen amb les amistats tot i llegint el:

"REpte"

(no és de Johnson)

SONATA EN TRES TIEMPOS

Andante.

Después de oír tan controvertidas opiniones sobre Lluís Llach, decidí ir a escucharle y juzgar por mí mismo.

Me encuentro con un alma sensible cuya personalidad hace equilibrios entre una humildad un tanto egolátrica y una cierta tímida reserva que él sabe resultona, todo ello sazonado con unos toques de fragilidad física, que lo hacen apetecible a las matronas protectoras y sensibilizadas por la endeblez del poeta.

Sus cortas chispas de humor mordaz sobre la actualidad política se vieron poco coreadas por forzadas risas compasivas. Llach !que has de ganarte la vida cantando! ! que los tiempos del éxito a través del oportunismo están pasando! ! que el público es ahora más crítico! !que...

Pero no voy a negar a Llach un cierto espíritu de poesía. Su voz no es tan débil como han escrito algunos críticos; si bien es cierto que no desaprovecha acercarse al micrófono lo más posible.

Su estilo melódico es bastante homogéneo (exceptuando poquísimas canciones), por lo que siempre pienso que Llach es un ambiente, una atmósfera resultante de un grupo de canciones, más que un disfrute de cada canción por ella misma.

Armónicamente sigue siempre unos esquemas parecidos (por ejemplo: re menor, fa mayor, re menor). El mismo se acompaña al piano sin tener idea del uso del pedal, pero rítmicamente seguro y sacando muy buen partido de las notas graves con su nerviosa mano izquierda.

Sin duda Llach está ahora en un muy buen momento dentro de su género, no porque lo haga muy bien, sino porque los demás son algo o bastante malos.

Allegretto.

Me dicen que en el último piso del Liceo cada día son más abundantes los "exquisitos" con lo cual me alegra mucho de no ir al Liceo. Al último piso me aclara un amigo, van los que figura que no tienen dinero, los que hacen ver que no lo tienen y algún músico joven en paro. Todos ellos, para demostrar que algo tienen, presumen de una cultura musical que a mí, sin conocerlos demasiado, se me antoja superficial. Los del piso de abajo, como se supone tienen pasta gansa, no necesitan demostrar su cultura, y no patalean a la primera de cambio como los de arriba que además de demostrar su desagrado a los actuales, proyectan supuestos conceytos de poder dominante, burguesado y caduco a los de abajo (vaya lio).

Los del piso de arriba envidian mucho en el fondo a los del piso de abajo y para colmo se creen los nuevos profetas incomprendidos del arte.

Mi amigo dice parafraseando a Búñuel que "todo hombre es un burgués en potencia, y los que hacen la revolución es para llegar a serlo algún día". Antes de decirle a mi amigo que es un facha, callo y pienso. Será verdad lo que dice mi amigo?

Joaquim Zveras.

Serà la "GALERIA" de la revista.

A voltes, m'agrada obrir la boca, i llaminejar a petites bocades - com si fos "pegadolls enganxifosa" - retalls d'insignificants detalls. Aclucco els ulls, i amb un saladeix curós els hi vaig estobant la testa; com si endevínes poguer-hi retrobar cap el fons d'aquest confit, ja en la foscor, una llàgrima de remor tota corglaçada. No més remor que la que m'omplí d'esperances i d'esguerrifances. No més remor que la qu'em semblá del tot escaient per ferme seient en el temps, i qu'ara ja tan sols es d'un altre temps.

Però l'esforç es en va, i aviat, no sé com, aquests retalls d'insignificants detalls - confitats per l'ocasió - esdevenen boles salivoses, llefiscoses, qu'esllevissen i reboten fins.... fins esclatar en la gorja; on hi deixen una nafra. Una paret de porpra sagnant.

TRACES.

Lluentes etzibares de sentiments,
solcades per cents
d'estius estridents.

On la fragància de la gespa;
faiguerà aquarel.la esmaltaða,
s'hi arrossegarà tot ensopègant
després de la tempesta.

Sense remontar el vol
Abans d'estimar
les geves espases
cruixides pel temps.

Abans d'entendrir
les soques que nedan
errant de la terra - neli.

I jo, petit infant,
en veure el seu econiadament,
m'empallegaré dels braus lliurats
per la darrera ona de sentiment.

La selectivitat

Sobre la selectivitat s'ha desenvolupat una demagògia considerable amb la qual s'ha aconseguit enganyar només els qui realment es pot enganyar i també els pocs que s'hi deixen.

Es obvi que les institucions universitàries disposen d'uns mitjans humans limitats que, per això, només poden atendre un nombre limitat d'alumnes. Pot semblar que, amb més mitjans materials i humans s'atendrien més alumnes, però això seria veritat si els professors es poguessin inventar, és a dir, produir per generació espontània. Es cert que la Institució pot acollir més alumnes si es construeixen de pressa i corrents més barracons i es "fabriquen" més professors, i per això, tant se val que siguin dels anomenats no numeraris com dels anomenats numeraris. La "producció" d'un professor universitari correspon a un cert procés de decantació, d'estudi, de reflexió, de recerca que, difícilment, s'improvisa. En aquest sentit, és fàcil de veure que la producció de professors universitaris per un procés d'autodidactisme és cada vegada més difícil (les ciències avancen) i aquesta producció es inviable per generació espontània.

De la mateixa manera, anar al futbol sembla que és fer esport, però els que realment en fan són els futbolistes i no els que miren. I això passa tant si els espectadors son 10 com 120.000. Fer créixer el nombre d'alumnes és com augmentar el nombre d'espectadors construint estadis més grans però fent córrer sempre als mateixos. Utilitzant aquest símil sembla clar que l'ensenyament sera veritablement universitari quan hi hagin més equips amb pocs espectadors que, com ara, pocs equips amb molts espectadors.

Això, que es obvi i entenedor per a tothom, hem arribat a oblidar-ho per una acció demagògica que arrosseguem ja fa força anys. En aquest sentit ens cal tenir present que la igualtat d'oportunitats es diferent de la igualtat de qualitats i que són dos termes que ens convé no confondre. Un dels mals que arrosseguem és una pseudopedagogia de cafè que ens diu que tothom pot ésser i, en conseqüència ha d'ésser, graduat universitari. El que es fa es confondre el dret d'ésser tractats igual devant la llei, amb respecte i ajuda als mes desvalguts, amb que tothom sigui "igual", és a dir, igual d'alts, de grossos. A més a més, amb tot aixo s'ens barreja força la situació de casa nostra. De fet, sembla com si ésser universitari representés l'accés per tothom a viure sense treballar i amb l'esquena dreta. Altrament aquesta orientació social vers la "titulitis" estaria esencialment en contra dels valors que han fet creixer Catalunya i l'hem fet desenvolupar. (Més val ser petit amo que gran mosso). No dic això com a record de temps passats sino mes aviat com a tema de reflexió.

En una via de veritable acció tindria present:

- 1) Lluitar aferrisadament per la veritable igualtat d'oportunitats per a tothom (beques, préstecs, ajudes de transport, etc.) en què quedí ben clar quines són les condicions objectives d'intel·ligència i voluntat que es requereix per a fer estudis universitaris.

2) Fer entenedora la diferència d'igualtat d'oportunitats (geogràfiques i econòmiques per exemple) respecte a la igualtat de qualitats. La diferència és evident per a l'esport, boxa o basket per exemple, o per els que canten ja que n'hi han que fan ploure.

3) Demanar (diria exigir) que els professor assumissim d'una vegada la nostra responsabilitat. És a dir, quant als nivells de continguts, de treballs pràctics, a les cabudes reals dels centres i dels laboratoris. Als minims d'atenció personal a què tenen dret els alumnes. En síntesi a ocupar cadascú el lloc que li pertoca amb la responsabilitat que això comporta. Tot això s'hauria de fer públic i com més aviat millor.

4) Per aquest any (78-79) no es poden possar proves sustancialment diferents als dels darrers anys ja que no es honest exigir ara que som al mes de març el que no s'ha dit que s'exigiria en iniciar el curs. Amb tot, i amb la mateixa estructura, es podria ser una mica seriós.

5) Les demandes d'algunes Facultats i Escoles Universitàries son teoricament correctes però caldria anar una mica a fons d'aquest problema. Per això caldria coneixer el que han exigit en els darrers anys. Perque, posiblement el professorat no ha canviat tant. (Només canvia de camisa).

En especial caldria pensar en l'organització immediata de més Facultats de Medicina sense perdre de vista els veritables professors que s'hi podrien posar al devant perquè la fessin rutillar.

6) Una de les coses que, colectivament, cal fer comprendre es que per "fabricar" un professor Universitari es poden esmerçar 5 o 10 anys i llavors es quan es pot descobrir que, realment, no ser veix.

7) La problemàtica dels estudis nocturns i dels inscrits directament (25 anys) crec que s'ataca malament. Es obvi que aquestes vies serien excepcionals per persones que, realment, ho són. Suprimir-ho del tot crec que seria negatiu (regressiu). El problema de fons es un altre. Es obvi que algunes facultats (lletres i altres) aproven gairebé tothom i això és palés a les convocatòries de beques per recerca que surten al B.O.E. Es demana mes promig d'aquestes que de les de Ciències i per les Escoles Tècniques Superiors només es demana el mínim. Es a dir que no s'enganya als que coneixen la realitat. Si ens els nocturns (àdhuc els diurns) es donés el certificat d'assistència (?) i l'aprovat fos el certificat de saberse la matèria la cosa rutillaria millor. Amb tot crec que no es poden fer canvis excesius de cop i volta.

8) La limitació de convocatòries sol utilitzarse com "excusa" per aprovar els alumnes perquè "l'estructura" no els ofegui. Amb aquest sentit consideraria que convocatòria "no presentada" es convocatoria no presentada i que no conti el límit de convocatoires.

9) Sense fer demagogia malintencionada la qual va bé perquè "mentre hi hagin rucs anirem a cavall" es trivial adonarse'n que sense un ensenyament de qualitat en l'ensenyament públic, és a dir, fornít de professors d'una alta qualificació intel·lectual i amb uns criteris de selecció correctes però relativament rígorós, no n'hi haurà mai d'igualtat d'oportunitats.

2

10) Crec que una planificació indicativa és inmediatament necessària perquè pugui servir com una orientació als alumnes. Això rebaxaria la pressió sobre algunes options. Amb tot, sóc conscient de l'inexactitud de les planificacions per la propia dinàmica de la societat.

Com a síntesi diria que la selectivitat està intrínsecament lligada a la qualitat de l'ensenyament i amb això és difícil saber que és primer si l'ou o la gallina. Que a més la situació real actual es tal que la "qualitat" és virtualment inexistente en moltes Facultats i Escoles. Sóc conscient, i cal tenir-ho molt present, que qualsevol cop de timó pot trencar les veles de la nau. Cal canviar la trajectòria amb fermesa però sense brusquetats excessives. El que es desmanega amb deu anys no s'arregla amb tres mesos. Es obvi que en comptes de deu any se n'hi poden passar més.

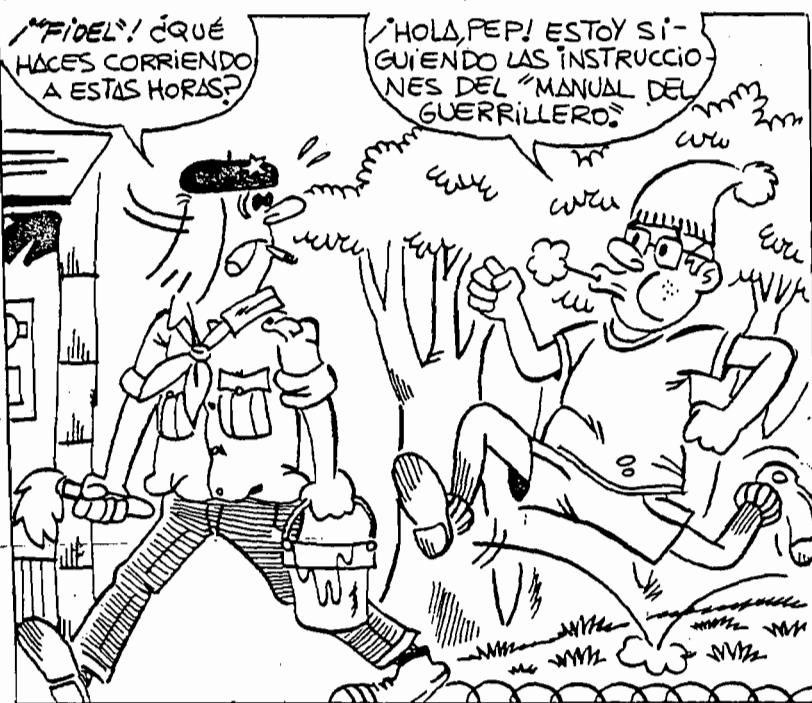
En la meva opinió el problema de l'ensenyament no es desliga d'una situació social real. Em sembla que la seva solució està lligada a un referencemnt de la honestitat i responsabilitat individual i collectiva i a una consciència de (l'il.lusionada importància que té l'ensenyament a Catalunya per a tots els professors. Altrament no hi han mes alternatives que l'anar tirant, que tal com ve el mon equival a un genocidi cultural del nostre poble.

Vicenç Torra i Ferré
Barcelona, març de 1979

REP = LENIN

Por:

MIGUEL ZUERAS 78

FIN